

KURIKAN KAUPUNKI
Ympäristölautakunta
Laurintie 21, PL 500
61301 Kurikka

PÄÄTÖS
Antopäivä
24.1.2022

Maa-aineslain 4 §:n mukainen päätös koskien maa-aineslupahakemusta kalliokiviaineksen ottamiseen.

Lisäksi haetaan lupaa toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §).

Hakija Pirunpelto Oy
Kantinkuja 5
61600 Jalasjärvi

Maanomistaja

Hakija

Asian vireilletulo

Asia on tullut vireille Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalle 7.10.2021 jätetyllä hakemuksella. Hakemusta on täydennetty 29.10.2021 tarkennetulla ottamissuunnitelmalla.

Toimintaa koskevat luvat ja sopimukset

Kiinteistöllä sijaitsevaan aiempaan kalliokiviaineksen ottamiseen on Jalasjärven kunnan tekninen lautakunta 20.12.2011 (§54) myöntänyt Tmi Jari-Pekka Paksulle maa-aineslupan, joka on voimassa 20.12.2021 asti. Luvan on Kurikan ympäristölautakunta 14.2.2018 (§ 13) siirtänyt Pirunpelto Oy:lle. Kiinteistöllä sijaitsevaan kallion louhinta- ja murskaustoimintaan sekä jätteidenkäsittelytoimintaan on myös Jalasjärven ympäristö- ja rakennuslautakunnan 21.12.2011 (§59) myöntämä ympäristölupa, jonka voimassaolo on louhinnan osalta sidottu alueen maa-aineslupien voimassaoloon. Ympäristölupaa on muutettu 14.3.2012 (§12). Hakemuksen mukainen maa-ainestenottoalue on laajempi kuin ympäristöluvan mukainen louhinnan toiminta-alue, mutta toiminnalle ei ole edellytetty hakemaan voimassa olevan ympäristöluvan muuttamista, koska toiminta sijaitsee edelleen samalla kiinteistöllä, louhinta- ja murskaustoiminta ei olennaisesti muutu ympäristöluvanmukaisesta eivätkä etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin lyhene.

Kurikan kaupungin ympäristölautakunta on kokouksessaan 24.11.2021 (§168) tehnyt poikkeamispäätöksen, jossa se on hyväksynyt asemakaavakorttelilla tapahtuvan kallionlouhinnan suojaetäisyydeksi kaupungin omistamien kiinteistöjen 164-403-1-218 ja 164-403-45-42 rajaan 10 metriä asemakaavassa vaaditun 30 metrin sijaan muualla kuin Kärjenmäentien vastaisella rajalla.

Kurikan kaupunki on vuokrannut luvanhakijalle ottamiskiinteistön itäpuolelta kiinteistöstä Kuntala 164-403-45-42 määrälän maa-ainesten ottotoiminnan varastoalueeksi.

Kohde, ympäristön tila ja laatu

Ottamisalue sijaitsee Kurikan kaupungin Jalasjärven kylässä, Kärjenmäen alueella ti-
lalla Pirunpelto 164-403-45-54. Kiinteistöllä on ennestään kalliokiviaineksen ottoa.

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä sellaisen läheisyydessä.
Alueella ei ole tiedossa olevia uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaati-
vien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyyppisiä eikä muinaismuistoiesiintymiä.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole vakituista tai vapaa-ajan asutusta. Lähin asuinra-
kennus (asumaton) on lännessä noin 525 metrin etäisyydellä hakemuksen mukaisesta
ottamisalueesta ja seuraavat (2 kpl, toinen asumaton) luoteessa yhden kilometrin etäi-
syydellä. Idässä ja koillisessa olevaan tiheämpään asutukseen on hakemuksen mukai-
selta ottamisalueelta matkaa yli kilometri.

Ottotoiminta ja sen laajuus

Kalliokiviainesta otetaan enintään 430 000 m³-ktr 2,25 hehtaarin alueelta, joka on ot-
tamissuunnitelmaan merkitty Alue 1:nä. Lupaa haetaan 10 vuodelle vuotuisen otto-
määrän ollessa 35 000 – 55 000 m³-ktr. Ottamissyvyys on noin 19-22 metriä. Ottami-
nen ulottuu alimmillaan tasolle +100,00 (N2000). Naapuritilan Kuntala 164-403-45-
42 (om. Kurikan kaupunki) rajoihin jätetään muualla kuin Kärjenmäentien vastaisella
rajalla 10 metrin suojavyöhyke, jolta kalliota ei oteta. Kärjenmäentien vastaiselle ra-
jalle jätetään 30 metrin suojavyöhyke. Ottamissuunnitelmassa on esitetty myös seu-
raavan vaiheen ottamisen sijoittuminen kiinteistöllä Alue 2-merkinnöin, mutta sille ei
vielä tässä vaiheessa haeta lupaa.

Alueen kaavoitus tilanne

Alueella on voimassa oleva Jalasjärven Kärjenmäen asemakaava, jossa alue on varattu
maa-ainestenottoon (EO-1 –merkintä). Asemakaavassa ottamisalue on rajattu 30 met-
rin etäisyydelle kiinteistörajasta.

Hakemuksen käsittely

Lupahakemuksen vireillöolosta on tiedotettu pitämällä kuulutus hakemuksen vireille-
tulosta ja hakemusasiakirjat nähtävillä Kurikan kaupungin internetsivustolla 3.11. –
10.12.2021 välisenä aikana. Hakemuksen vireille tulosta on erikseen tiedotettu seu-
raavien naapurikiinteistöjen omistajia:

<u>kiinteistö</u>	<u>RN:o</u>
Kuntala	164-403-45-42
Metsälä	164-403-1-218

Lausunnot, huomautukset ja vastineet

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta. ELY-keskus on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon: ”Kyseessä oleva alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-ainelain 3 §:n mukaisia haittoja. Maa-ainelupaharkinnassa on soveltuvilta osin otettava huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat. Ympäristölupaharkinnassa tulee ottaa huomioon Suomen ympäristökeskuksen laatima opas Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuo-tannossa (Suomen ympäristö 25/2010).” Lausunnon liitteessä on esitetty yleisiä lupa-harkinnassa huomioitavia asioita (ohjeet ja säädökset).

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty huomautuksia.

Hakija ei ole katsonut tarpeelliseksi antaa vastinetta lausunnon johdosta.

Katselmukset

Paikalla ei ole tehty erillistä tarkastusta tai katselmusta.

Lupapäätöksen ratkaisu

Ympäristölautakunta päättää myöntää Pirunpelto Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiviaineksen ottamiseen Kurikan kaupungin Jalasjärven kylässä (Kärjenmäki) sijaitsevalla tilalla Pirunpelto 164-403-45-54. Lupa myönnetään hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti ja alla olevin ehdoin tarkennettuna.

Samalla hakijan pyynnöstä määrätään, että ottaminen voidaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aloittaa päätöksen antopäivän jälkeen tätä lupapäätöstä noudattaen. Muutoksenhaikaiseksi vakuudeksi luvanhaltijan tulee antaa 15 000 €:n suuruisen vakuus. (MAL 21 §)

Ottamisalue, kokonaisottomäärä ja alin ottamistaso

1. Ottamisalue on ottamissuunnitelman mukainen alue. Otettava enimmäismäärä luvan voimassaoloaikana on enintään 430 000 m³-ktr. (MAL 11 §)
2. Alueen alin sallittu ottamistaso on +100.00 (N2000). (MAL 11 §)
3. Ottamiskiinteistön länsirajalla on naapurikiinteistön 164-403-45-42 rajaan jätettävä 10 metrin suoja-alue, jolta maa-aineksiä ei oteta. Etelänpuoleisella, katualueen vastaisella rajalla suoja-alueen tulee olla vähintään 30 metriä. (MAL 11 §)

Toimet ennen ottamisen aloittamista

4. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on merkittävä ottamisalue maastoon, pyydettävä valvontaviranomaiselta aloitustarkastuksen pitämistä alueella ja annettava jäljempänä kohdassa 6 määrätty vakuus. (MAL 11 §, MAa 7 §)

5. Alueelle on sijoitettava vähintään kaksi korkeuskiintomerkkiä ottotason seurantaan varten. Luvan haltijan on huolehdittava merkkien säilymisestä alueella ottamisen aikana. (MAL 11 §, MAa 7 §)

6. Lupaehtojen noudattamisen vakuudeksi on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava 65 000 €:n hyväksyttävä vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1 vuoden luvan voimassa olon päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin niin kauan, että luvan jälkihoitovelvoitteet on kokonaisuudessaan suoritettu ja luvan valvontaviranomaisen on ne hyväksynyt. (MAL 12 §, MAa 8 §)

Alueen hoito ja käyttö luvan voimassaoloaikana

7. Toiminnasta ei saa aiheutua roskaantumista. Toiminnasta syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaisesti vastaanottoaikoihin. (MAL 11 §)

8. Maa-ainesten ottamisen aikana louhoksen reunat tulee suojata vähintään 1,6 metriä korkealla ja riittävän vahvalla aidalla tai vähintään 2 metriä korkealla maavallilla, jonka päällä on lippusiima tai vastaava huomionauha. Suojaaminen tulee toteuttaa siten, että ihmisten ja eläinten putoamisvaara louhokseen estetään. Suojaus tulee varustaa putoamisvaarasta ilmoittavilla varoitusmerkinnöillä. (MAL 11 §)

9. Koneiden huolto ja säilytys tulee toteuttaa siten, ettei haitta-aineita pääse ympäristöön. Ottamisalueella ei saa säilyttää tai varastoida tarvikkeita jotka eivät liity louhinta- ja murskaustoimintaan. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on toiminta-alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla. Mahdollisista vuoto- ja vahinkotilanteista on ilmoitettava välittömästi palo- ja pelastusviranomaiselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin laajemman vahingon estämiseksi. (MAL 11 §)

10. Alueen pinta- ja kuivatusvedet louhoksen ulkopuolelta tulee ohjata pois louhoksesta. Mikäli louhokseen kertyvää vettä on tarve pumpata pois louhoksesta, se ei saa aiheuttaa liettymistä tai vettymistä naapurikiinteistöille. Vedet on tarvittaessa johdettava kiintoaineen talteenoton kannalta riittävästi mitoitetun selkeytysaltaan kautta maastoon. Allas on tyhjennettävä vähintään vuosittain sinne laskeutuneesta kiintoaineksestä. Vesien johtamisesta on sovittava niiden maanomistajien kanssa, joiden maiden kautta oja laskee. (MAL 11 §)

11. Kalliokiviaineksen ottamistoiminta ei saa aiheuttaa vaaraa ihmisille ja eläimille. (MAL 11 §)

Jälkihoitotoimenpiteet

12. Ottamissuunnitelmasta poiketen louhoksen reunat ajoluiskaa lukuun ottamatta tulee ottamisen jälkeen suojata vähintään 1,6 metriä korkealla terästolpin tuetulla panssariverkkoaidalla tai muulla vastaavalla pysyvällä ja tiheällä aitamateriaalilla putoamisvaaran estämiseksi. Aita tulee sijoittaa louhoksen reunalle siten, että se ei irtoa mahdollisen rikkonaisen kallion rapautumisen seurauksena tapahtuvan kallion lohkeamisen yhteydessä. (MAL 11 §)

13. Seinämät tulee muotoilla ja pohja sekä luiskat maisemoida ottamissuunnitelman mukaisesti. (MAL 11 §)

14. Maa-ainestenottotoiminnan päätyttyä, on luvanhaltijan pyydettävä alueelle loppu-tarkastusta valvontaviranomaiselta. (MAA 7§)

15. Tämän luvan mukaisten jälkihoitotoimenpiteiden tulee olla suoritettuna viimeistään 1 vuoden kuluessa maa-ainesten ottamisluvan voimassaolon päättymisestä. (MAL 11 §)

Raportointi ja ilmoitusvelvollisuus

16. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ensisijaisesti NOTTO-tietojärjestelmän kautta. (MAL 23a §)

17. Mikäli lupa siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa maa-ainelupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes tämän tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen. (MAL 13 a §)

Päätöksen perustelut

Maa-aineksen ottaminen ja järjestely hakemuksen ja annettujen lupaehtojen mukaisesti eivät ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Ottamistoiminta ei vaikeuta alueen tulevaa kaavoitusta eikä turmele maisemakuvaa. Lupaehdot on annettu luonnolle, maisemaan ja turvallisuuteen kohdistuvien vahingollisten vaikutusten minimoimiseksi.

Lupaehdossa 12 on määrätty alueen ottamisen jälkeisestä suojaamisesta ottamissuunnitelmasta poikkeavasta, koska ottamissuunnitelmassa esitetty loiva, heinitettävä maavalli ei ole riittävä suojarakenne ehkäisemään ihmisten ja eläinten putoamisvaaraa louhokseen. Toiminnan loppumisen jälkeisessä suojauksessa on huomioitu, että louhoksen täyttymisestä vedellä ei ole varmuutta, jolloin alueelle saattaa jäädä erittäin syvä ja jyrkkäseinäinen avolouhos, jossa vettä on mahdollisesti vain pohjalla.

ELY-keskuksen lausunnon liitteessä mainitun kaivo- ja lähdekartoituksen vaatiminen on ollut tarpeetonta, koska kilometrin säteellä suunnitelman mukaisesta ottamisalueesta on vain yksi asuinrakennus, joka on asumaton. Muilta osin lupaehdot ovat lausunnon liitteen ohjeistusten mukaiset.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 10 vuotta luvan antopäivästä. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 24.1.2032.

Lupahakemuksen käsittelymaksu

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen (YmpLtk 16.12.2020 § voimassa 1.2.2021 alkaen) perusteella peritään tämän luvan ottamissuunnitelman tarkastamisesta 3230,00 €.

Lisäksi taksan mukaisesti peritään 15 €/kuultu naapuri/asianosainen, yhteensä 15,00 € (1 erikseen kuultu asianosainen).

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Luvan myöntämishetkellä voimassa olevan taksan mukainen, vuosiottomäärään perustuva valvontamaksu on 946,00 €/vuosi.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi julkaisemalla kuulutus ja lupapäätösasiakirjat Kurikan kaupungin internetsivustolla 24.1.2022. Päätös on lainvoimainen muutoksenhakuajan jälkeen, 3.3.2022 jollei päätökseen haeta muutosta hallinto-oikeudelta.

Päätös: hakija

Tiedoksi: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus/ Ympäristö- ja luonnonvarat –vastualue

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminta voidaan aloittaa antopäivän jälkeen ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 15 000 €:n vakuutta vastaan ja tämän päätöksen lupaehtoja noudattaen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään (MAL 20 §). Valitusosoitus on tämän lupapäätöksen liitteenä.

Sovelletut säännökset

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 20, 23, 23 a §
Valtioneuvoston asetus (926/2005) maa-ainesten ottamisesta 1-3, 6-9 §
Valtioneuvoston asetus (379/2008) kaivannaisjätteistä

Lisäksi on huomioitu Ympäristöministeriön julkaisu 24/2020: Maa-ainesten ottaminen – Opas ainesten kestävään käyttöön